

Εξεγέρσεις στην ελληνική χερσόνησο 18-αρχές 19ου αι. (πλήν Ελλ. Επανάσταση 1821)

(βλ. και Ευρωπ. Δυνάμεις-Βαλκάνια 17-18αι.
Βαλκάνια-Επαναστάσεις)

Γ.Λ.ΑΡΣ *Η Αλβανία και η Ήπειρος κατά τα τέλη του 18ου αρχάς του 19ου αι.* Μόσχα 1963 (ελλ. μετ. εκδ. Gutenberg)

Γ.Λ.ΑΡΣ, *Η Ρωσία και τα πασαλίκια Αλβανίας και Ηπείρου 1759-1831*. Έγγραφα ρωσικών αρχείων, Αθήνα Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, ΕΙΕ, 2007

Σταυρινός ΒΗΣΤΙΑΡΗΣ, «Ανδραγαθία του ευσεβεστάτου και ανδρειοτάτου Μιχαήλ Βοεβόδα», στο Emile Legrand (επιμ), *Recueil de poèmes historiques en grec vulgaire relatifs à la Turquie et aux Principautés*, Paris 1877, 62 και 98 κ.α.

Ελένη, ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ «Η εξέγερση των κλεφταρματολών (1731-1737) στην Αιτωλοακαρνανία και Ήπειρο», *Μνημοσύνη* 8 (1980-1981), 234-258

Ν.Γ. ΚΟΤΑΡΙΔΗΣ, *Παραδοσιακή επανάσταση και εικοσιένα*, Αθήνα, Πλέθρον, 1993

Γιώργος ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ, «Ιστορία περιέχουσα πάσας τα πράξεις και ανδραγαθίας και πολέμους του εκλαμπροτάτου Μιχαήλ Βοεβόδα, αυθέντη Ουγγροβλαχίας, Τρανσυλβανίας, Μολδοβίας, ως την ημέραν της τελευτής αυτού», στο Emile Legrand (επιμ), *Bibliographie grecque vulgaire*, τόμ. 2 Παρις 1881, σ. 208???

Demetrios STAMATOPOULOS, “Constantinople in the Peloponnese: the case of the Dragoman of the Morea Georgios Wallerianos and some aspects of the revolutionary process”, in Antonis ANASTASOPOULOS, Elias KOLOVOS (eds), *Ottoman Rule and the Balkans, 1760-1850. Conflict, transformation, adaptation. Proceedings of an international conference held in Rethymno, Greece, 13-14 December 2003*, University of Crete, Department of History and Archaeology, Rethymno 2007, p. 149-166

Α΄ επί Αικατερίνης Β΄ ρωσοτουρκικός πόλεμος (1768-1774) - Ορλωφικά

(Βλ και Βακαλόπουλος, Α, Ιστορία του Νέου Ελληνισμού, τ. Β,
Ιστορία του Ελληνικού Έθνους,

John ALEXANDER, *Brigandage and public order in the Morea 1685-1806*, Athens 1985 όπου και βιβλιογραφία

Μ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, *Η Πελοπόννησος κατά τη δευτέραν Τουρκοκρατίαν*, σ. 146 κ.ε.)

Επιλογή πηγών

Achmed Efendi Resmi, *Wesentliche Betrachtungen oder Geschichte des Krieges zwischen den Osmanen und Russen in den Jahren 1768-1774*, Übersetzungn aus dem türkischen Heinrich Friedrich con DIEZ, Halle, Berlin, 1813

Αλ. ΚΟΜΝΗΝΟΣ-ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ, *Τα μετά την Άλωσιν, Κωνσταντινούπολις 1870*, 547 κ.ε.

Σεργίου Μακρραίου, *Υπομνήματα Εκκλησιαστικής Ιστορίας*, παρά Κ. Σάθα, *μσαιωνική Βιβλιοθήκη*, τ. Γ', Βενετία 1872, 278 κ.ε.

“Ρωσικά περί Ελλάδος έγγραφα” μεταφρασθέντα υπό Κ. Παλαιολόγου, *Παρνασσός* 7(1883) 227 κ.ε.

Descrizione storico-analytica dell’Arcipelago, suoi littorali, isole provincie adiacenti, e stati Ottomani in quelle parti compresi nella terza carta geographica del teatro della guerra presente tra la Russia e la Porta ottomana, Venezia 1770

“Ημερολόγιον αυτόγραφον του Ρώσου ναύαρχου Γρέϋγ κατά την εν Πελοποννήσω εκστρατείαν των Ρώσων τω 1769”, *Παρνασσός* 3(1879) 48 κ.ε.

Geschichte des gegenwärtigen Kriegs zwischen Russland, Polen und der ottomanischen Pforte. Frankfurt –Leipzig, (1771-1176) VI, 81-82 (Γεννάδειος TH 112 G 38)

Σπυρίδωνος Ιεροδιακόνου του Παπαδοπούλου, *Ιστορία του παρόντος πολέμου αναμεταξύ Ρωσσίας και της Οθωμανικής Πόρτας*, Μεταφρασθείσα μεν εις κοινήν γλώσσαν παρά Σπ. Παπ. Παρ’ αυτού δε διορθωθείσα. Ενετία 1770-1773, , 1-6, Γ.254

Νεοκλής ΣΑΡΡΗΣ, *Προεπαναστατική Ελλάδα και Οσμανικό κράτος. Από το χειρόγραφο του Σουλεϊμάν Πενάχ εφέντη του Μοραϊτη (1785)* Ηρόδοτος, Αθήνα 1993

Επιλεκτική βιβλιογραφία

M.S.ANDERSON, “Great Britain and the Russo-Turkish War of 1768-1774”, *The English Historical Review* 49 (1954) 39-58

M.S.ANDERSON, “Great Britain and the Russian fleet 1769-1770”, *Slavonic and East European Review*, 21 (1952) 148-164

M.S.ANDERSON, *The Great Power and the Near East 1774-1923*. N.York, 1971

M.S.ANDERSON, *Naval Wars in the Levant, 1559-1853*, Princeton 1952

M.S.ANDERSON, *Documents of Modern History. The Great Powers and the Near East, 1774-1923*. London 1970

Π. ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, “Αι εν έτει 1770 ναυμαχίαι μεταξύ ρωσικού και τουρκικού στόλου εις την λαϊκήν μας ποίησιν”, *Ελληνικά* 11 (1951)109-114 [έχω φωτ]

St. BATALDEN, *Catherine II’s Greek Prelate Eugenios Voulgaris in Russia, 1771-1806*, N.Y. 1982, p. 25 ff

Δ. ΒΛΑΣΣΗ, “Η συμμετοχή των Επτανησίων στα Ορλωφικά (1770) και η αντίδραση της Βενετίας”, *Μνήμων* 8(1980-82) 64-84

A. CAMARIANO-GIORAN “La guerre russo-turque de 1768-1774 et les Grecs”, *Revue des Etudes Sud-Est Européenes* 3 (1965), 513-547

Απ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ, *Η Μάνη και η οθωμανική Αυτοκρατορία 1453-1821. Οι επί τουρκοκρατίας αγώνες των μανιατών δια την ανεξαρτησίαν των και την απελευθέρωσιν της Ελλάδος*. Αθήνα 1923

Η. ΓΕΩΡΓΙΟΥ *Η γαλλική πολιτική κατά τας ελληνικάς εξεγέρσεις 1770 και 1790*, Αθήνα 1970

Τ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, *Τα Ορλωφικά . Η εν Πελοποννήσω επανάστασις του 1770 και τα επακόλουθα αυτής*. Αθήνα 1967

Τ. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, “Οι Ρώσοι εις το Αιγαίον κατά το 1770”, *Αθηνά* 71 (1970) 92-118
Ελέν Καρρέρ ντ’Ενηώς, *Αικατερίνη Β΄, Μια χρυσή εποχή για τη Ρωσία.* , μετ. Κατερ. Δασκαλάκη, κεδ. Εστία Αθήνα 2007;

- Π. ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΗΣ, “Ιδεολογικές επιλογές και ιστοριογραφική πράξη: Σπυρίδων Παπαδόπουλος και Domenico Caminer”, *Θησαυρίσματα* 20 (1990) 500-517
- Στ. ΚΛΩΝΟΣ, “Ανέκδοτα έγγραφα προς τους κατοίκους των Κυκλάδων αποσταλέντα επί της κατοχής αυτών υπό των Ρώσων”, *Αθήναιον* 6 (1877) 203-243 [έχω φωτ]
- Π. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ, *Οι Έλληνες κατά τον πρώτον επί Αικατερίνης Β΄ ρωσοτουρκικόν πόλεμον (1768-1774)*, Αθήνα 1903
- Σ. ΚΟΥΓΕΑΣ, “Συμβολαί εις την ιστορίαν της υπό τους Ορλώφ Πελοποννησιακής Επανάστασεως (1770)” *Πελοποννησιακά*, 1 (1956) 50-107 [έχω φωτ]
- Κ. Σ. ΚΩΝΣΤΑΣ, «Κοσμάς ο Αιτωλός και Ορλώφεια. Από την πατριωτική δράση του μεγάλου αναγεννητή», *Ηπειρωτική Εστία* 18 (1969), 296-301
- Β. ΛΑΟΥΡΔΑΣ, “Η επανάστασις των Σφακιανών και ο Δασκαλογιάννης, κατά τα έγγραφα του τουρκικού αρχείου Ηρακλείου” *Κρητικά Χρονικά* 1(1947) 275-290 [έχω φωτ]
- Camillo MANFRONI, “Documenti veneziani sulla campagna dei Russi nel Mediterraneo 1770-1771” *Atti del Reale istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, Anno accad. 1912-1913, tomo 72, parte seconda, pp. 1143-1176*
- Κ.Δ., ΜΕΡΤΖΙΟΣ «Το επαναστατικόν κίνημα του 1770 και ο γιαννιώτης Λουδοβίκος Σωτήρης», *Ηπειρωτική Εστία* 4 (1955), 1075-1077
- Διονύσης ΜΙΤΑΚΗΣ, «Τα ορλωφικά στην Αιτωλοακαρνανία αναθεωρημένα με νέα στοιχεία», *Πρακτικά Α΄ Αρχαιολογικού και Ιστορικού συνεδρίου Αιτωλοακαρνανίας, Αγρίνιο, 21-23 Οκτωβρίου 1988, ... 1991*
- Δ. ΠΑΝΤΕΛΟΔΗΜΟΣ, “Ενέργειαι του Βολταίρου προς απελευθέρωσιν της Ελλάδος κατά την διάρκειαν του ρωσοτουρκικού πολέμου 1768-1774”, *Ηπειρωτική Εστία* 18(1969) 497-516 [έχω φωτ]
- Α. ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ, “Η Σμύρνη κατά τα Ορλωφικά (1770), εσωτερικές συγκρούσεις και ευρωπαϊκή παρέμβαση” *Δελτίον Μικρασιατικών Σπουδών*, 5(1984-1985)
- N.L. PAPPAS, *Greeks in Russian military service in the late 18th and early 19th cent.*. ΙΜΧΑ, Θεσσαλονίκη 1991
- Kosmas PAPAVALASSOPOULOS, *Diplomatic, ideological and military aspects of the Russo-turkish war (1768-1774)*, Aberdeen 1997 (αδημ. Διατριβή, υπαρχει στο Κέντρο Μέσου και Νέου Ελληνισμού της Ακαδ. Αθηνών)
- Δ.ΠΑΣΧΑΛΗΣ, “Α Κυκλάδες υπό τους Ρώσους (1770-1774)”, *Επετηρίς Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών* 1(1961) 234-292
- N.B. ΡΟΤΖΩΚΟΣ, *Εθναρόπνιση και εθνογένεση. Ορλωφικά και ελληνική ιστοριογραφία*, εκδ. Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007
- Κ. ΣΑΘΑΣ, *Τουρκοκρατούμενη Ελλάς 1453-1821*, Αθήνα 1962 (επανέκδοση)
- Franco VENTURI, *La Rivolta greca del 1770 e il patriottismo dell'età dei lumi*, Roma 1986
- Franco VENTURI, *The end of the Old Regime in Europe, 1768-1776, The first Crisis*, Πρίνστον – Νιού Τζέρσεϋ 1989

Β΄ επί Αικατερίνης Β΄ ρωσοτουρκικός πόλεμος (1787-1791/2)

(βλ. τις γενικές βιβλιογραφίες και πηγές ό.π.)

Αγάπιος ΛΟΒΕΡΔΟΣ, *Ιστορία των δύο ετών 1787-1788, περιέχουσα τας πράξεις των παρόντων πολέμων μέσων των Αυστρο-ρώσων και των Οθωμανών*. Ενετία 1791

Andreas BODE, *Die Flottenpolitik Katherinas II und die Konflikte mit Schweden und der Türkei (1768-1792)*, Wiesbaden, 1979

A. BRÜCKNER "Rußlands Politik im Mittlemeer 1788 und 1789. Ein Beitrag zur Geschichte der orientalischen Frage", *Historische Zeitschrift*, 27 (1872) 85-115

Ηλίας ΓΕΩΡΓΙΟΥ, *Η γαλλική πολιτική κατά τας ελληνικάς εξεγέρσεις 1770 και 1790*. Αθήνα 1970

Ηλίας ΓΕΩΡΓΙΟΥ, *Ο θαλασσομάχος Λάμπρος Κατσώνης*. Αθήνα 1971

Όλγα ΚΑΤΣΙΑΡΔΗ-HERING, "Μύθος και Ιστορία. Ο Λάμπρος Κατσώνης, οι χρηματοδότες του και η πολιτική τακτική", *Ροδωνιά*. Τιμή στον Μ.Ι. Μανούσακα. Ι Ρέθυμνο 1994, 195-214."

P. KITROMILIDES, "The identity of a book. European powerpolitics and ideological motivations in Agapios Loverdos's *Ιστορία των δύο ετών (venice 1791)*", *Θησαυρίσματα* 28 (1998) 443-449

Γ.Τ. ΚΟΛΙΑΣ, *Οι Έλληνες κατά τον ρωσοτουρκικό πόλεμο, 1787-1792*. Αθήνα 1940

Βασ. ΚΟΛΙΟΣ, "Μια προσπάθεια στρατολογίας κατά το Ρωσοτουρκικό πόλεμο του 1787-1792" *Θησαυρίσματα* 19(1982) 231-246

E. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ, *Η επαναστατική κίνηση των Ελλήνων κατά το δεύτερον επί Αικατερίνης Β' ρωσοτουρκικόν πόλεμον (1787-1792)*, Αθήνα 1959

E.ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ, «Η επαναστατική κίνηση των Ελλήνων κατά τον δεύτερον επί Αικατερίνης Β' ρωσοτουρκικόν πόλεμον (1787-1792). Λουδοβίκος Σωτήρης», *Δελτίον Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας* 14 (1960), 33-155

K. ROIDER, *Kaunitz, Joseph II and the Turkish war.*

Περικλής ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ "Πατριαρχών Γράμματα διατακτικά προς τους νησιώτας περί δουλικής υποταγής εις τους κρατούντας" *Δελτίον Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος* 9(1926)97-116 [έχω φωτ]

Τέλη 18ου αρχές 19ου αι.

[βλ. και βιβλιογρ για Ρήγα,

Ελλην. Νομαρχία,

Ευρωπ. Δυνάμεις και βαλκ. λαοί,

επαναστάσεις Βαλκάνια)

Αικ. ΚΟΥΜΑΡΙΑΝΟΥ, "Ενέργειες του Κωνσταντίνου Σταμάτη για την απελευθέρωση της Ελλάδος, 1798-1799" *Πρακτικά του τρίτου Πανιονίου Συνεδρίου*, Αθήνα 1967, τ. Ι, 154-174

Χρ.Π., ΦΡΑΓΚΟΣ «Η συμβολή του Αθανασίου Ψαλίδα στη δημιουργία επαναστατικού πνεύματος στην Ήπειρο (Ο Αθανάσιος Ψαλίδας και η «Ελληνική Νομαρχία»)», *Δωδώνη* 1 (1972), 87-108

